

Zdeněk Roučka

Publizist und Schriftsteller

Nach dem Fall des kommunistischen Regimes in der Tschechoslowakei setzte sich Zdeněk Roučka aktiv für die Untersuchung dieser Zeit der Unfreiheit und oft verschwiegener, aber dennoch bedeutender historischer Ereignisse vor allem in Westböhmen und im benachbarten Bayern ein. Er schätzt die historische Fotografie als eine der bedeutendsten Dokumentationsformen. In seinen Büchern verwendet er sie mit sorgfältig ausgearbeiteten Bildunterschriften, die wichtige Fakten enthalten. Aufgrund dieser attraktiven Gestaltung stoßen seine Bücher auf großes Interesse.

In den frühen 1990er Jahren begann er, Artikel zu historischen Themen, vor allem über die Zeit des Zweiten Weltkrieges und die Befreiung, in der damaligen Kreiszeitung zu veröffentlichen. 1995 konzipierte er eine Fotoausstellung mit dem Titel „Die Amerikaner und Westböhmen 1945“, fünf Jahre später erschien das gleichnamige Buch, das 2005 erweitert neu aufgelegt wurde. Im Jahr 2000 initiierte er die Gründung des Museums der amerikanischen Armee – das Patton Memorial Pilsen. 2001 gab Zdeněk Roučka das kontrovers diskutierte Buch „Pilsen unter dem Hakenkreuz“ heraus, das auf ein bemerkenswertes Interesse in der Öffentlichkeit stieß.

Im Jahr 2003 erschien sein Buch „Beendet und unterschrieben – das Drama des Prager Aufstands“, das ein breites Echo beim Fach- und Laienpublikum erzeugte und zwei Wochen lang die Verkaufsliste von Büchern zu historischen Themen anführte.

Zdeněk Roučka widmet sich schon seit vielen Jahren der Erforschung des verschwundenen Böhmerwaldes an der bayerisch-tschechischen Grenze. Zu diesem Thema hat er eine Serie von Bildbänden herausgegeben. Zu nennen sind beispielsweise „Damals im Böhmerwald (1929–1939)“, „Der Böhmerwald vor dem Krieg – Leben-Arbeit-Landschaft“, „Durch Karel Klostermanns Böhmerwald – Bilder 1875–1914“ und „Zauberhafter und sterbender Böhmerwald“ mit herausragenden Luftaufnahmen von Milan Váchal.

Sein bisher letztes Werk ist der Bildband „Der Böhmerwald – von der Freiheit bis zum Eisernen Vorhang“, der Fotos aus den Jahren 1930–1970 enthält, als der Böhmerwald für die normale Bevölkerung nicht zugänglich war. Die Fotos ermöglichen es dem Betrachter, sich eine bessere Vorstellung von der damaligen dunklen Zeit zu machen. Bei der Buchpräsentation konnte Zdeněk Roučka vom Verwaltungsdirektor des Nationalparks Šumava / Böhmerwald eine besondere Auszeichnung für seine Verdienste um den Böhmerwald entgegennehmen.

Zdeněk Roučka ist Initiator und Autor zahlreicher Ausstellungen, eine der letzten unter dem Titel „Aktion Neptun – Schwarzer See“ präsentierte geheime Dokumente und Fotos zum größten Betrug der tschechoslowakischen Staatssicherheit im Jahr 1964.

Auch in der Zeit der offenen europäischen Grenzen bleiben die Werke von Zdeněk Roučka eine berührende und zugleich warnende Erinnerung an die Vergangenheit. Als Würdigung für seine jahrelange Forschungs- und Publikationstätigkeit, die das Wissen über die Geschichte von Deutschen und Tschechen im Böhmerwald um zahlreiche neue Aspekte erweiterte, verleiht Bavaria Bohemia e.V. Zdeněk Roučka den Preis Brückenbauer | Stavitel mostů 2015.

Zdeněk Roučka, Plzeň

publicista a spisovatel

Zdeněk Roučka se po pádu komunistického režimu v ČSSR aktivně věnuje mapování období nesvobody a též často zamlčovaných, ale o to důležitějších dějinných událostí, a to především v západních Čechách a přilehlém Bavorsku. Preferuje historickou fotografii jako jeden z nejdůležitějších dokumentů historie a ve svých knihách je doprovází pečlivě zpracovanými popisky s důležitými fakty. Díky tomuto atraktivnímu zpracování je o jeho výpravné knihy značný zájem.

Na počátku 90. let začínal publikovat v tehdejším krajském deníku články s historickou tematikou, především o období II. světové války a osvobození. V roce 1995 připravil výstavu fotografií „Američané a západní Čechy 1945“, o pět let později vydal stejnojmennou přelomovou knihu, rozšířenou v roce 2005. V roce 2000 inicioval založení muzea americké armády – Patton Memorial Pilsen. V roce 2001 vydal kontroverzní fotoknihu „Plzeň pod hákovým křížem“, která zaznamenala značný ohlas u veřejnosti.

V roce 2003 vydal knihu „Skončeno a podepsáno – drama Pražského povstání“, která vyvolala širokou odezvu u vědecké i laické veřejnosti a byla dva týdny nejprodávanější knihou s historickou tematikou.

Zdeněk Roučka se dlouhá léta také věnuje problematice mapování zmizelé Šumavy na česko německé hranici. Na toto téma vydal sérii fotopublikací. Jedná se o knihy „Tenkrát na Šumavě (1929–1939)“ a „Předválečnou Šumavou – život-práce-krajina“, dále „Šumavou Karla Klostermanna – obrazy 1875–1914“ a knihu strhujících leteckých fotografií Milana Váchala – „Šumava kouzelná a umírající“.

Zatím posledním dílem je výjimečná fotopublikace „Šumavou ze svobody do opony“, která přináší fotografie z let 1930–1970, kdy byla Šumava na mnoha místech pro obyčejného občana nepřístupná. Tyto fotografie utvářejí plastický obraz tehdejší temné doby. Při jejím představení převzal pan Zdeněk Roučka Zvláštní ocenění ředitele Národního parku Šumava za velký přínos k propagaci Šumavy.

Zdeněk Roučka je také autorem mnoha výstav, naposledy výstavy „Akce Neptun – Černé jezero“, která nabídla tajné dokumenty a fotografie zachycující největší podvod StB v roce 1964.

I v době otevřených evropských hranic zůstávají díla Zdeňka Roučky strhujícím a varovným mementem minulosti. Jako uznání za jeho dlouholetou badatelskou a publikační činnost, která rozšiřuje o nové aspekty vědomost o historii Čechů a Němců na Šumavě, uděluje spolek Bavaria Bohemia e. V. Zdeňku Roučkovi cenu Brückenbauer | Stavitel mostů 2015.

Zdeněk Roučka